

YOSHLARDA SAVODXONLIKNI OSHIRISHDA ONA TILI VA DARSLARNING ROLI

Nazirova Mushtariy Javlonbek qizi

*Namangan viloyati Chust tuman 3-sون poletexnikum Ona tili va adabiyoti
fani o'qituvchisi*

Annotatsiya: Yoshlarda savodxonlikni oshirishda ona tili darslarining roli

Yoshlarda savodxonlikni oshirishda ona tili darslarining roli juda muhim va
beqiyosdir. Bu darslar nafaqat tilni o'r ganish, balki fikrlash, ifoda qilish va muloqot
qilish qobiliyatlarini shakllantirishda asosiy omil hisoblanadi.

Ona tili darslarining asosiy rollari:

I. Nutq va yozuv madaniyatini shakllantiradi

Ona tili darslari bolalarga to'g'ri yozish, to'g'ri talaffuz qilish, grammatik va
uslubiy jihatdan savodli bo'lishni o'rgatadi.

II. So'z boyligini oshiradi

Darslarda yangi so'zlar, iboralar va ularning ma'nolari o'rgatiladi.

III. O'qish va tushunish ko'nikmasini rivojlantiradi

Ona tili darslarida matn ustida ishlash orqali bolalar matnni o'qish,
tushunish, tahlil qilish va baholashni o'rganadilar.

IV. Fikrni mantiqiy tartibda ifodalashni o'rgatadi

Insho yozish, hikoya tuzish, reja asosida fikr yuritish orqali o'quvchilar
fikrni izchil bayon qilishni o'rganadilar.

V. Madaniy va ma'naviy savodxonlikni oshiradi

Ona tili darslari orqali o'quvchilar milliy qadriyatlar, urf-odatlar, buyuk
adiblar merosi bilan tanishadilar.

VI. Ijodiy tafakkurni rivojlantiradi

Matn tuzish, she'r yozish, hikoya yaratish kabi topshiriqlar orqali ijodkorlik
rivojlanadi.

Xulosa

Ona tili darslari yoshlarda savodxonlikni shakllantirishning eng asosiy vositalaridan biridir. Bu darslar orqali o‘quvchilar tilni ongli ravishda qo‘llashni, fikr yuritishni, o‘z nuqtai nazarini ifodalashni o‘rganadilar. Shu sababli, ona tili faniga bo‘lgan e’tiborni kuchaytirish, uni zamonaviy va qiziqarli metodlar bilan o‘qitish bugungi kunda dolzarb ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Ta’lim sifatini nazorat qilish davlat inspeksiyasi. “Ona tili va adabiyot fanini o‘qitish metodikasi”, Toshkent, 2021.
2. Karimov, I.A. “Yuksak ma’naviyat — yengilmas kuch”, Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
3. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi. “Ona tili” darsliklari (5–9-sinflar), Toshkent.
4. Axmedova, N. va boshqalar. “Ona tili darslarida savodxonlikni rivojlantirish metodikasi”, Toshkent, 2020.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PQ–5847-son qarori. “2020–2030 yillarda O‘zbekiston Respublikasida ta’limni rivojlantirish konsepsiysi”.
6. Internet manbalari:
www.lex.uz
www.ziyonet.uz
www.edu.uz